

Zlatko Belančić
Nino Marković

RUKOMET NA PIJESKU – LJETNA ZABAVA ILI VAŽNA KARIKA U TRENAŽNOM PROCESU RUKOMETAŠA

1. UVOD

U skupini alternativnih sportova prije desetak godina pojavio se i novi oblik rukometa na neuobičajenoj podlozi – pijesku. Rukomet na pijesku je nastao kao potreba za popunjavanjem (pre)dugačke stanke između dvije natjecateljske sezone te kao želja za približavanjem rukometnim fanovima i rekreativcima u ljetnim mjesecima kada većina provodi godišnje odmore na plažama diljem svijeta. Osnovna ideja rukometa se nije mijenjala, ali su pravila prilagođena podlozi na kojoj se igra i želji da igra bude što atraktivnija i lišena fizičkih kontakata kojima dvoranski rukomet obiluje. Na taj način se dobila varijanta rukometne igre koja posljednjih nekoliko godina bilježi veliko zanimanje širom svijeta pa čak i u zemljama bez rukometne tradicije (Cipar, Lihtenstein, Pakistan, Togo, Gana). Mogućnost doživljavanja rukometa na pijesku kao natjecateljskog tmskog sporta ili kao jednostavnu ljetnu zabavu i rekreaciju čini taj sport zanimljivim za široke mase. Na taj način rukomet na pijesku vrlo brzo evoluirao pa se iz godine u godinu povećava broj turnira i drugih oblika natjecanja u sve više zemalja što je navelo i Europsku rukometnu federaciju da se ozbiljnije pozabavi ovakvim oblikom rukometa. Povećanje sponzorskih interesa i broja gledatelja i sudionika potvrdilo je da rukomet na pijesku ima veliku perspektivu te je bilo nužno organizirati i velika natjecanja na europskoj razini. Dva Europska prvenstva, a naročito drugo u Španjolskoj 2002. godine dokazuju opravdanost takvih razmišljanja i daju novi snažni poticaj razvoju rukometa na pijesku. U Hrvatskoj je prisutan tek godinu dana, ali je već zabilježeno nekoliko velikih događanja koja dokazuju silan trend napretka tako da se ove godine očekuje prava ekspanzija ovog sporta.

2. RUKOMET NA PIJESKU, ZABAVA ILI... ?

Ukoliko volite brzinu, dinamiku, atrakciju, zabavu i želite uživati u modernom, uzbudljivom i višestruko korisnom sportu tada je rukomet na pijesku ono pravo. Povećanim interesom za ovakvim načinom igranja rukometa kod kvalitetnih igrača i učestalim nastupima na ljetnim turnirima dolazi se do zaključka da se od rukometa na pijesku može dobiti i mnogo više od obične ljetne zabave. Odavno su poznate različite metode treniranja sportaša u prirodno otežavajućim uvjetima (voda, duboki snijeg, pijesak), ali razvojem tehnologije treninga pomalo je zaboravljeno korištenje tih prirodnih resursa koji itekako mogu pozitivno djelovati u nekoliko smjerova.

Tijekom 2002. godine u praksi je proveden eksperiment sa skupinom aktivnih rukometaša kvalitetnog natjecateljskog ranga koji su bili uključeni u aktivnosti na pijesku (treninzi u svrhu učenja pravila, odigravanje turnira) kroz cijelo ljetno razdoblje. S početkom sezone dvoranskog rukometa i s prijelazom s pijeska na parket, potvrđena su očekivanja o poboljšanju opće motorike i nekih tehničkih elemenata. Takva praktična iskustva nažalost nemaju znanstvenu potvrdu, ali se njihovom raščlambom može doći do određenih pozitivnih zaključaka o rukometu na pijesku i višestrukoj korisnosti od pješčanih aktivnosti.

3. POZITIVNI ASPEKTI RUKOMETA NA PIJESKU

➤ Mentalni aspekt

Uzimajući u obzir činjenicu da je nakon dugačke i naporne sezone dvoranskog rukometa (9-10 mjeseci) igračima neophodno potrebno aktivno regeneracijsko razdoblje, rukomet na pijesku svojim zabavnim i opuštajuće-natjecateljskim karakterom u kojem se teži atrakciji izuzetno pozitivno djeluje na psihu sportaša.

➤ Zdravstveni aspekt

Kretanje po pješčanoj podlozi bez sportske obuće predstavlja određeno osvježanje za koštano-zglobni, vezivni i mišićni sustav donjih ekstremiteta. Propadanje stopala u pijesak uvjetuje pravilniji (prirodniji) raspored i djelovanje sila prilikom izvođenja različitih kretnji što izaziva «buđenje» manjih mišićnih skupina i vezivnih elemenata zglobova stopala, koljena i kukova koji su dugotrajnim treniranjem u sportskoj obući na tvrdoj podlozi (najčešće parketu) dosta zanemareni. Aktivacijom tih grupacija neminovno se dobiva na stabilitetu svih zglobova donjih ekstremiteta i nemjerljivo koristi u prevenciji od ozljeđivanja tih anatomskih regija.

➤ Aspekt fizičke pripreme

Kvalitetnim izborom trenažnih operatera i pravilnim doziranjem opterećenja moguće je učestalim aktivnostima na pijesku (treninzima i utakmicama) podići razinu nekih motoričkih sposobnosti koje su od presudne važnosti u modernom rukometu. Značajna poboljšanja se očituju u području izdržljivosti anaerobnog tipa (brzinska izdržljivost) i eksplozivne snage (brzina, skočnost).

➤ Tehničko-taktički aspekt

Manji prostor za igru, manje igrača, lakša lopta, egzogeni čimbenici (sunce, vjetar) i potpuno drugačija filozofija igre prisiljavaju igrače na oplemenjivanje tehnike baratanja loptom i kretanja bez lopte uz istodobni razvoj kreacije, imaginacije, kombinatorike te kvalitetnije rješavanje situacija u igri 1:1, 2:2, 3:3, 2:1, 3:2, 4:3. Prelazak iz obrane u napad (kontranapad, polukontranapad) i napad na nepostavljenu obranu bit će segmenti igre u kojima će usavršavanje navedenih elemenata doći maksimalno do izražaja.

4. ZAKLJUČAK

Rukomet na pijesku bi trebao zauzeti značajnu ulogu u planiranju i programiranju trenažnih procesa rukometaša. Vizualnom analizom igre moguće je uočiti cijeli niz tehnički i fizički zahtjevnih elemenata kojima je kroz programiranu aktivnost nepobitno moguće utjecati na opće psihofizičko stanje sportaša. Mogućnost primjene u postnatjecateljskoj (prijelaznoj) i pripremnoj

etapi godišnjeg ciklusa treninga i nazočnost u svim tipovima kondicijskih programa predstavlja rukomet na pijesku kao višestruko korisnu aktivnost. Ova teoretska postavka nije znanstveno potvrđena, ali praktična iskustva se očituju kroz višu razinu i stabilnost natjecateljskih dostignuća u dvoranskom rukometu što svakako traži uključivanje rukometa na pijesku u standardnu metodologiju trenažnog procesa rukometaša.

5. LITERATURA :

1. D. Milanović : Osnove teorije treninga, Priručnik za sportske trenere
2. D. Milanović, D. Vuleta, Z. Šimenc : Dijagnostika i analiza kondicijske pripremljenosti vrhunskih rukometaša i rukometašica, Zbornik radova (1997)
3. V. Srhoj, N. Rogulj : Utjecaj programiranog trenažnog procesa u pripremnom razdoblju na motoričku efikasnost vrhunskih rukometaša , Zbornik radova X. Ljetne škole pedagoga fizičke kulture, Poreč
4. Internet : www.europeanhandballfederation.com